

ایستگاه فرستنده

رادیو آمریکا در

اروپا

در جنگ جهانی دوم

(ABSIE)

پروپاگاندای علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

تال جامع علوم انسانی

● برایان کورنل
مترجم: معصومه عصام

شنونده‌ها بود. در میان افراد مشهوری که از این رادیو حرف می‌زدند می‌توان به هاکن (Haakon)، پادشاه نروژ، پیترو پادشاه یوگسلاوی، یان ماسایک (Jan Masayk)، وزیر امور خارجه چکسلواکی، ژنرال آیزنهاور، شارل دوگل و هنرمندان و کمدین‌های برجسته‌ای چون گلن میلر (Glenn Miller)، داینا شور (Dinah Shore) و بینگ کرازبی (Bing Crosby) اشاره کرد.

اگرچه در زمان حمله ژاپنی‌ها (۱۹۴۱) به بندر پرل هاربر، پیشنهاد داشتن یک ایستگاه فرستنده رادیویی در بریتانیا و پخش برنامه از آن مطرح شد، اما این فرستنده دو سال و نیم بعد کار خود را آغاز کرد. تا قبل از تأسیس این ایستگاه، فعالیت‌های تبلیغاتی آمریکا شامل پخش برنامه روی امواج کوتاه برای ژاپن، راه‌اندازی چند ایستگاه فرستنده

دفتر اطلاعات جنگ (OWI) (۱۹۴۴-۱۹۴۵) در ایستگاه فرستنده رادیو آمریکا در اروپا ABSIE در دفتر اطلاعات جنگ (OWI) آمریکا با هدف حمایت از متفقین در طی جنگ جهانی دوم راه‌اندازی شد.

این ایستگاه رادیویی از ۳۰ آوریل ۱۹۴۳ تا چهار ژوئیه ۱۹۴۵ به پخش اخبار، برنامه‌های سرگرم‌کننده، ارسال پیغام‌های رمز و تبلیغات و آموزش به مردم اروپا، مشغول بود. برنامه‌های این ایستگاه از طریق استودیوهای لندن، به زبان‌های انگلیسی، فرانسه، آلمانی، نروژی، دانمارکی و هلندی پخش می‌شد. این رادیو در هفته، بیش از ۴۲ ساعت برنامه پخش می‌کرد که موضوع این برنامه‌ها، مصاحبه با سیاستمداران در تبعید و فرماندهان نظامی و آهنگ‌های مورد علاقه

رادیویی در تونس، الجزیره و ایتالیا و همچنین پخش تعداد زیادی از برنامه‌های صدای آمریکا از طریق امواج کوتاه بود. اما کمبود گیرنده‌های موج کوتاه در قاره اروپا و تلاش فوق‌العاده نازی‌ها برای ارسال پارازیت‌های رادیویی، دفتر اطلاعات جنگ را بر آن داشت تا یک ایستگاه فرستنده رادیویی در منطقه‌ای نزدیک به جبهه‌های جنگ راه‌اندازی کند تا سیگنال‌های آن توسط مخاطبان اروپایی دریافت شود.

اولین رئیس ایستگاه فرستنده رادیو آمریکا در اروپا، بروستر مورگان (Brewster Morgan) نام داشت که به اتفاق یک مهندس فنی تأسیسات رادیو به نام ریچارد کاندون (Richard Condon)، مقدمات کار این ایستگاه را در سال ۱۹۴۲ میلادی شروع کردند. کار آنها مدتی از سوی دفتر اطلاعات جنگ به تعویق افتاد؛ چون به مأموریتی برای راه‌اندازی شبکه رادیویی نیروهای مسلح برای متفقین اعزام شدند. این دو نفر در سال ۱۹۴۳ مجدداً به کار اصلی خود برگشتند و در تابستان آن سال شروع به سفارش تجهیزات رادیویی و در پاییز همان سال شروع به استخدام افراد کردند. فعالیت آنها مقارن با حمله هوایی شدید آلمان‌ها به لندن بود که

در یکی از این حملات شبانه، بمب‌های آلمانی بر روی ساختمانی در نزدیکی مقر این ایستگاه فروریخت. آن ساختمان منهدم و ساختمان فرستنده نیز دچار آسیب‌هایی شد، اما کارکنان رادیو به کار و فعالیت خود ادامه دادند. این افراد از اول آوریل ۱۹۴۳ تولید برنامه را شروع کردند تا بتوانند آن را در ۳۰ آوریل پخش کنند. شنونده‌هایی که در آن روز به رادیو گوش می‌کردند، صدای رابرت شرود (Robert Sherwood) - رئیس اروپایی دفتر جنگ - را شنیدند که به نیروهای ارتش مقاومت هشدار می‌داد تا از هر نوع حمله عجولانه خودداری کنند و منتظر شنیدن دستورات و پیغام‌های رمز از رادیو متفقین باشند. شرود در سخنانش خاطر نشان کرد: «همه می‌توانند به این رادیو اطمینان کنند؛ زیرا صدای آمریکا متعهد شده است اخبار حقیقی جنگ را چه برای دوستان و چه برای دشمنان آمریکا پخش کند».

برای اطمینان از دریافت صدای این فرستنده، دولت آمریکا از چهار فرستنده موج متوسط که شرکت رادیویی (RCA) ساخته بود و همچنین از شش فرستنده پر قدرت موج کوتاه که با BBC قرارداد داشت، استفاده می‌کرد. این ترکیب بندی به شنونده‌ها این اجازه را

بخش انگلیسی این ایستگاه فرستنده نیز به طور اختصاصی برای جذب شنونده‌های اروپایی طراحی شده بود. تبلیغات این بخش مستقیم بودند و بیشتر برنامه‌های آن بالهجه انگلیسی (نه آمریکایی) پخش می‌شدند که موضوع برنامه‌های آن را اخبار و گزارش‌های جبهه تشکیل می‌دادند

می داد که بتواند صدای این فرستنده رادیویی را به رغم ارسال پارازیت های زیاد توسط نازی ها، روی فرکانس های مختلف بشنوند و در عین حال نازی ها را مجبور کرد که وقت زیادی برای فرستادن پارازیت صرف کنند.

بایگانی های به دست آمده از نازی ها (پس از جنگ) نشان می دهد که کوشش ها و تمهیدات این ایستگاه فرستنده آن قدر موفق بود که تقریباً همه برنامه های پخش شده آن را دریافت کند. یکی از شیوه های حیرت آور آلمانی ها برای تحریم گوش دادن به رادیوهای متفقین از سوی خود آلمانی ها، تعیین مجازات مرگ برای آنان بود. اما مدارکی که پس از جنگ به دست آمد نشان داد به رغم این مجازات سنگین، اخبار این رادیو به نحوی گسترده و دهان به دهان در میان شهروندان آلمانی و سربازان آنها می گشت.

ایستگاه فرستنده رادیو آمریکا در اروپا مشابه یک ایستگاه رادیویی تجاری عمل می کرد. از این رو چندان تعجب آور نبود که هنرمندان مشهور و معروف را از دیگر ایستگاه های رادیویی تجاری و یا شبکه های رادیویی به استخدام خود در آورد. خود بروستر مورگان، کارگردان و تهیه کننده CBS و یا یکی از مهندسان فنی این فرستنده به نام رابرت ساودک (Robert Saudek) قبلاً در NBC و در رادیو آبی (BN) کار می کردند. رئیس بخش خبر آلمانی این رادیو، یعنی رابرت باوئر (Robert Bauer)، قبل از جنگ در استخدام رادیو WLWO در سین سینتاتی بود و حتی ویلیام پالی (William Paley) رئیس CBS به برنامه ریزی و تهیه تجهیزات این فرستنده کمک های فراوان کرد.

علاقه ای که رادیوهای تجاری آمریکا برای مشارکت و کمک به این فرستنده داشتند، نشان دهنده تأیید و حمایت آنها از شرکت دولت آمریکا در جنگ بود. این نگرش رادیوهای تجاری نیز به نوعی توجیه کننده تمایل این رادیوها و شبکه ها به خود سانسوری در طول جنگ در داخل آمریکا محسوب می شد.

شاخه دیگر دفتر اطلاعات جنگ در نیویورک، منبع بسیار مهمی برای تأمین کارکنان فرستنده رادیو آمریکا در اروپا بود. برای مثال، فیل کوهن (Phil Cohen) که بعد از مورگان سرپرستی این رادیو را بر عهده داشت، قبلاً رئیس بخش داخلی دفتر اخبار جنگ در واشنگتن بود. پی یر لازارف (Pierre Lazareff) رئیس پیشین بخش فرانسه رادیو در نیویورک، بعدها رئیس بخش فرانسه این فرستنده شد. یام امبرتسن (Iam Embretsen) رئیس بخش نروژی این فرستنده، قبلاً رئیس دفتر اطلاعات جنگ در نیویورک بود. رابرت باوئر، آلفرد پوهان (Alfred Puhau) و جورج هانفمن (George Hanfmann) که بعدها رئیس بخش زبان آلمانی این فرستنده شدند، هر سه قبلاً در نیویورک کار می کردند.

بخش زبان های خارجی ایستگاه فرستنده رادیو آمریکا در اروپا، اخبار و موضوع های خبری مهم را ترجمه می کردند و آنها را

مطابق روحیات و سلیقه شنونده های خاص آن زبان، می آراستند. برای مثال، لازارف، رئیس بخش زبان فرانسه، ایستگاه فرستنده رادیویی را متقاعد ساخت که باید همکاری بسیار نزدیکی با حکومت فرانسه در تبعید داشته باشند و حرف ها و گفته های افسران و مقامات آن را پخش کنند. یا یکی از برنامه های بسیار پر طرفدار نروژی زبان آن زمان، برنامه ای بود که در آن یکی از افراد نیروهای نروژ از جبهه جنگ برای دوستان و بستگانش در نروژ پیام می فرستاد. بعد از پخش برنامه، نامه های تشکر آمیز بسیار زیادی از نروژ برای فرستنده ارسال شد.

بخش انگلیسی این ایستگاه فرستنده نیز به طور اختصاصی برای جذب شنونده های اروپایی طراحی شده بود. تبلیغات این بخش مستقیم بودند و بیشتر برنامه های آن با لهجه انگلیسی (نه آمریکایی) پخش می شدند که موضوع برنامه های آن را اخبار و گزارش های جبهه تشکیل می دادند. اگرچه برنامه های ویژه و یا بعضی از برنامه های BBC نیز از آن پخش می شدند، اما در مجموع، اخبار، بیشترین سهم را در برنامه های این فرستنده به طور روزانه طرح ریزی و اجرا می شدند، از تبلیغات زیاده از حد خودداری می شد و تبلیغات را با دقت زیاد معمولاً درست انتخاب می کردند. این نوع تبلیغات به «تبلیغات سفید» معروف بود. رویکرد اصلی ایستگاه فرستنده رادیو آمریکا در اروپا در سال ۱۹۴۵، دادن پوشش خبری به هر ج و مرج مناطق اشغال شده توسط نازی ها و پخش گزارش هایی در زمینه بد رفتاری آلمان ها و رفتار منصفانه متفقین بود. یکی از این برنامه ها، مصاحبه با زندانیان آلمانی جنگ بود، با این امید که خانواده های آنها به این رادیو گوش می دهند. بینگ کازبی هم در برنامه ای از روی یک متن آوانویسی شده، جملاتی را به زبان آلمانی می گفت که تصویری از آزادی واقعی در آلمان پس از شکست نازی ها به دست می داد.

آخرین پخش برنامه ایستگاه فرستنده رادیو آمریکا در اروپا در چهار ژوئیه ۱۹۴۵ صورت پذیرفت و در آن امر دیویس، رئیس دفتر اطلاعات جنگ، اعلام کرد «مأموریت این ایستگاه فرستنده به طور کامل به پایان رسیده است، اما صدای آمریکا و BBC همچنان به کار خود ادامه می دهند».

منبع:

برگرفته از مجموعه چند جلدی دایرة المعارف رادیو که به زودی توسط اداره کل تحقیق و توسعه صدا منتشر می شود.

